

Как да защитим данните на студентите при използването на изкуствен интелект във висшето образование

Поверителност на данните и защита на студентите в образованието, подпомагано от изкуствен интелект

Цели на обучението

Накратко

Целта на тази тема е да помогне на преподавателите да разберат основните принципи на защита на данните и да прилагат най-добрите практики за защита на данните на студентите при използването на инструменти с изкуствен интелект в образованието.

- Да се разберат основните принципи на защита на данните при използването на ИИ във висшето образование.
- Идентифициране на потенциалните рискове, свързани със събирането, обработката и съхранението на данни за студентите.
- Да се признае значението на основните регламенти за защита на данните и тяхното влияние върху преподавателската практика.
- Прилагане на практически стратегии за защита на личния живот на студентите и за спазване на техните права в учебни среди, подкрепени от ИИ.
- Помислете критично кои видове данни за студентите могат да се използват етично и законно в образователни системи с изкуствен интелект.

Ключови понятия и дефиниции

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОБРАЗОВАНИЕТО, ПОДКРЕПЕНО ОТ ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Разбирането на тези основни принципи е от съществено значение за осигуряване на законно, етично и прозрачно използване на данните на студентите в образованието, подпомагано от изкуствен интелект

Защита на данните

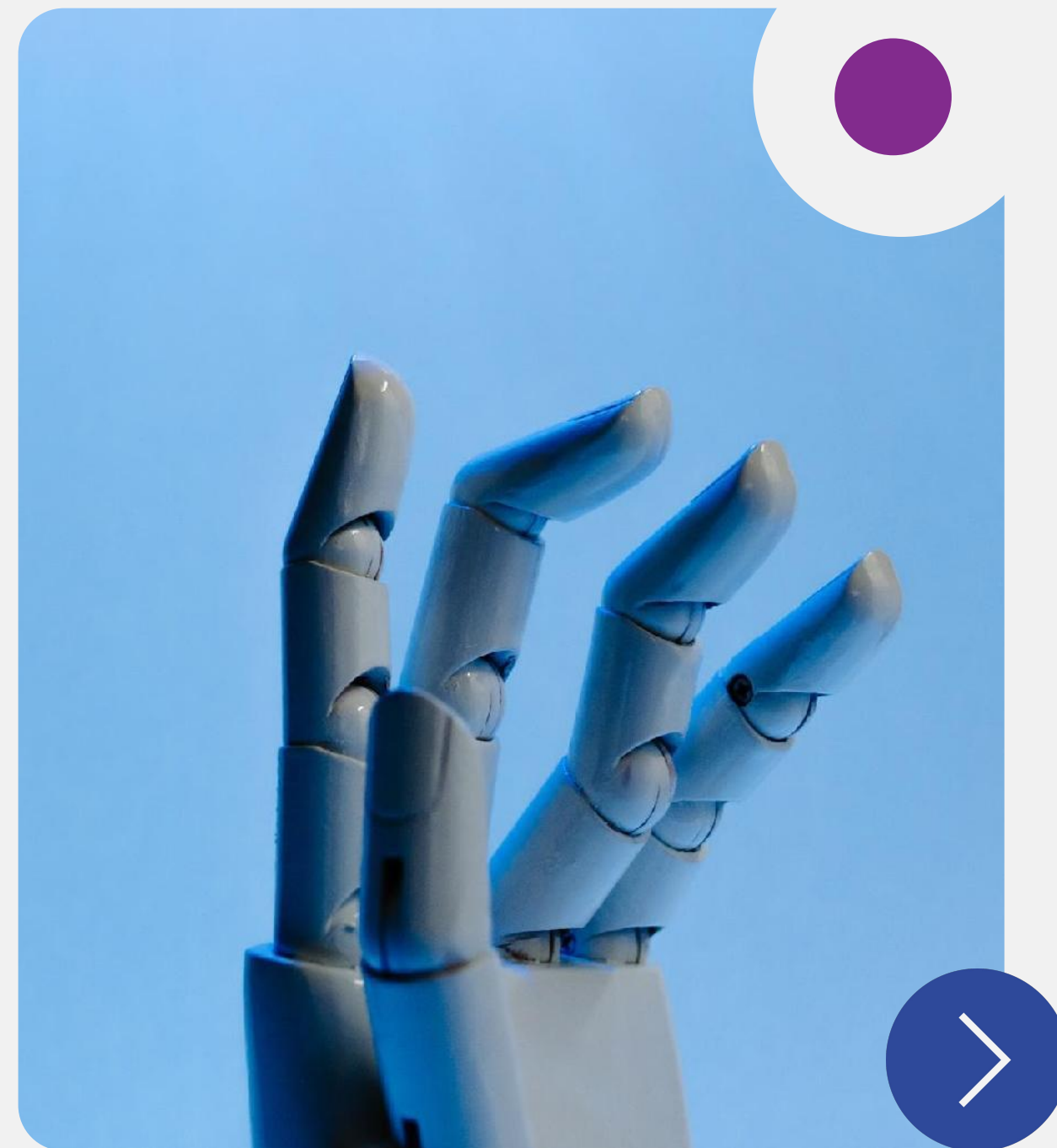
Защитата на данните се отнася до принципите и разпоредбите, регулиращи начина, по който личните данни се събират, обработват, съхраняват и споделят

Минимизиране на данните

Минимизиране на данните означава, че трябва да се събират само данните, които са строго необходими за легитимна образователна цел.

Информирано съгласие

Информираното съгласие означава, че лицата разбират какви данни се събират, за каква цел, и свободно дават изрично разрешение, когато това е необходимо

Съфинансирано от
Европейския съюз

Защита на личните данни във висшето образование

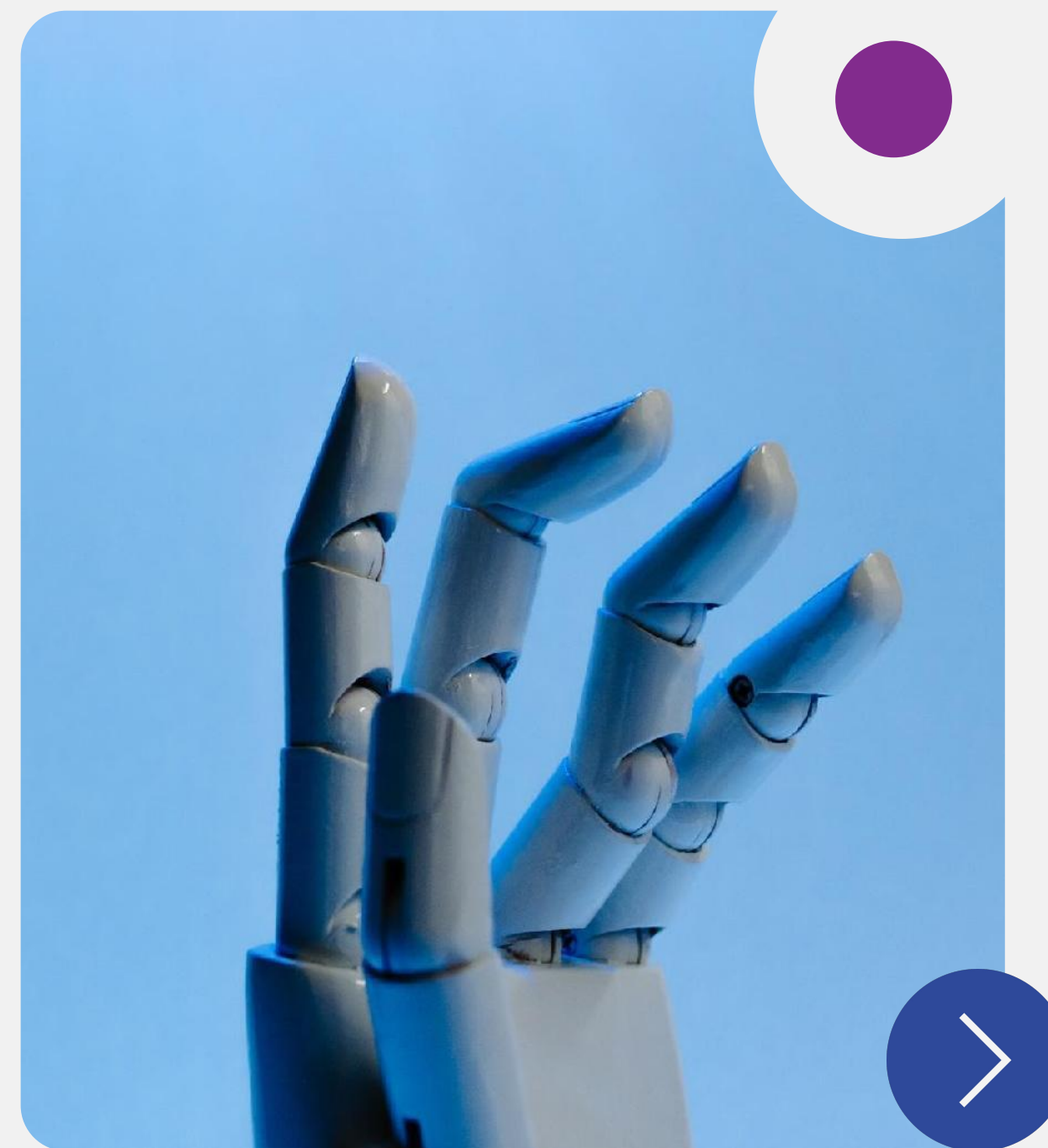
Разбиране на значението на защитата на личните данни в образователни среди, подкрепени от изкуствен интелект.

Използването на цифрови инструменти и системи за изкуствен интелект във висшето образование включва събиране, обработка и съхранение на лични данни. Това може да включва академични записи, цифрови идентификатори, модели на учене и, в някои случаи, чувствителна информация.

Защитата на данните не се ограничава до спазването на законовите изисквания; тя е част от етичната отговорност на преподавателите и институциите. Гарантирането на поверителността означава, че данните се използват по законен, пропорционален и прозрачен начин.

В преподавателската практика защитата на данните включва:

- Осъзнаване на това какви данни се събират и за каква цел.
- Ограничаване на достъпа до лична информация.
- Избягване на непропорционално или неподходящо използване на данни в образователни процеси, подкрепени от изкуствен интелект.

Рамка за защита на данните във висшето образование

Основни нормативни актове

Разбиране на ролята на GDPR при използването на лични данни в европейския образователен контекст

Общ регламент за защита на данните (GDPR – ЕС)

GDPR е основната правна рамка, регулираща обработката на лични данни в рамките на Европейския съюз. Тя се прилага за всички висши учебни заведения, които събират, съхраняват или обработват лични данни, свързани със студенти, преподаватели или административен персонал

Основни принципи на GDPR, свързани с преподавателската практика:

- **Законосъобразност**, справедливост и прозрачност: данните трябва да се обработват на валидно правно основание и по ясен начин.
- **Ограничаване на целта**: данните могат да се използват само за конкретни и легитимни цели.
- **Минимизиране на данните**: трябва да се събират само данните, които са строго необходими.
- **Точност**: личните данни трябва да се поддържат точни и актуални.
- **Целостност и поверителност**: трябва да се осигури подходяща сигурност.
- **Отчетност**: институциите трябва да могат да докажат спазването на изискванията.

Ключово послание

В европейски контекст Общият регламент за защита на данните (GDPR) е не само правно задължение, но и рамка, насочваща отговорното и етично използване на цифрови и изкуствени интелектуални инструменти във висшето образование.

Рискове свързани с данните

Рискове, свързани с използването на данни в образователни среди, подкрепени от изкуствен интелект.

Използването на цифрови инструменти и системи за изкуствен интелект във висшето образование може да създаде рискове, ако личните данни не се управляват по подходящ начин. Тези рискове могат да имат академични, правни и етични последствия за студентите, преподавателите и институциите.

Основни рискове и възможните им последствия:

- **Нарушения на сигурността на данните в платформите за обучение** → Разкриване на данни за студентите и институционална отговорност.
- **Събиране на повече данни, отколкото е необходимо** → Нарушение на принципите на Общия регламент за защита на данните (GDPR) и намаляване на доверието на учениците.
- **Оценяване на базата на изкуствен интелект без човешка проверка** → Несправедливо оценяване или академични решения.
- **Неясни практики за работа с данни** → Студентите не са осведомени как се използва информацията за тях.
- **Използване на външни инструменти без предпазни мерки** → Рискови трансфери на данни извън контрола на институцията.

Качването на задачи на студенти, които могат да бъдат идентифицирани, на външни платформи за изкуствен интелект без одобрение от институцията може да представлява незаконен трансфер на данни съгласно GDPR и да изложи институцията на правни рискове и рискове за репутацията.

Най-добри практики за защита на личните данни

Практически стратегии за отговорно използване на данни в образователни среди, подкрепени от изкуствен интелект.

Прилагането на строги практики за защита на данните не само намалява правните рискове, но и укрепва доверието и академичния интегритет при използването на цифрови и AI инструменти.

Ключови препоръки за преподаватели

- **Оценете необходимостта от използване на данни:** Преди да въведете даден инструмент, обмислете дали обработката на лични данни е наистина необходима.
- **Информирайте ясно студентите:** Обяснете какви данни се събират, за каква цел и колко дълго ще се съхраняват.
- **Дайте предимство на институционални или съответстващи на изискванията инструменти:** Използвайте платформи, които отговарят на европейските стандарти за защита на данните.
- **Осигурете човешки надзор:** Избягвайте да разчитате изцяло на автоматизирани системи при вземането на важни академични решения.
- **Проверявайте редовно настройките за поверителност:** коригирайте конфигурациите за сигурност и ограничавайте достъпа до лична информация.

Практически пример

Ако даден инструмент за изкуствен интелект изисква лични данни за генериране на анализи на ефективността, преподавателите трябва да си зададат въпроса:
Действително ли е необходима идентифицираща информация или анонимизирани данни биха постигнали същата цел?

Събирайте само данните, които са необходими за легитимни образователни цели

Минимизиране на данните

Минимизирането на данните е един от основните принципи на Общия регламент за защита на данните (GDPR). Той изисква личните данни да бъдат адекватни, уместни и ограничени до това, което е строго необходимо за определената образователна цел.

В контекста на преподаването и използването на изкуствен интелект това означава:

- Избягвайте събирането на допълнителна информация, която не е от съществено значение за учебната дейност.
- Да не се използват повторно данни за цели, различни от първоначално посочените, без подходящо правно основание.
- Намалете ненужното съхранение на исторически или чувствителни данни.
- Обмислете дали могат да се използват анонимизирани или агрегирани данни вместо лични данни, които позволяват идентифициране.

Преди да използвате
инструмент за изкуствен
интелект в курса си,
спрете и помислете:

- Какви лични данни споделям?
- Действително ли са необходими тези данни за постигане на образователната цел?
- Може ли същият резултат да бъде постигнат с по-малко информация или с анонимни данни?
- Осигурявам ли прозрачност и човешки контрол?

Започнете тук

**Отговорната иновация изисква съзнателни и информирани решения
относно използването на данните на учениците**

Библиография

- Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз. (2016). *Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент за защита на данните)*.
<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
- Европейски съвет за защита на данните (EDPB). (2020). *Насоки 4/2019 относно член 25 „Защита на данните още при проектирането и по подразбиране“*.
<https://edpb.europa.eu>
- Европейска комисия. (2022). *Етични насоки за използването на изкуствен интелект и данни в преподаването и ученето за педагози*.
<https://education.ec.europa.eu/news/ethical-guidelines-on-the-use-of-artificial-intelligence-and-data-in-teaching-and-learning-for-educators>
- ОИСР. (2021). *Прогноза на ОИСР за цифровото образование 2021: Разширяване на границите с изкуствен интелект, блокчейн и роботи*.
<https://doi.org/10.1787/589b283f-en>

Колкото по-малко лични данни се използват,
толкова по-малък е рискът за
неприкосновеността на личния живот и толкова
по-силна е правната и етичната защита

Партньорството:

<https://trustai.unibit.bg/>

Проект „Trust AI“

Съфинансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA. Референтен номер на проекта: 2024-1-BG01-KA220-HED-000249185

Съфинансирано от
Европейския съюз

